

Školský časopis
ZŠ s MŠ
LEMEŠANY

LEMEŠANKA

1. štvrtrok 2012/2013

Ahojte!

Začiatok školského roka, smútok za prázdninami, prvé známky, exkurzie, výstavy – to všetko už máme úspešne za sebou, a tak sa o slovo hlási aj náš časopis - Lemešanko. V jesennej atmosfére plnej farieb teda vychádza prvé číslo školského roka 2012/2013. Redakčná rada sa nám trochu zmenila, ale čo je dôležité, máme v nej zástupcov skoro zo všetkých ročníkov. Namiesto minuloročných deviatakov nám pribudli piatáci. Prácu novinárov si chce dokonca vyskúšať aj pár žiačok 1. stupňa. Všetci sa budú snažiť priniesť Vám zaujímavé správy zo života školy. Tento časopis je určený najmä Vám, žiakom, preto veríme, že sa pri čítaní rôznych reportáží a rubriík nielen dobre zabavíte, ale zároveň sa dozviete aj veľa nového.

Redakčná rada

Správičky z našej školičky

Október – mesiac úcty k starším

Interview s G. Futovou

OBSAH

Svetový deň pošty

WOODY RANCH

Všetkých svätých

Halloween

Balet

September

- 8. 9. - Medzinárodný deň gramotnosti, Svetový deň prvej pomoci
- 15. 9. - Medzinárodný deň demokracie
- 22. 9. - Svetový deň bez áut
- 23. 9. - Medzinárodný deň proti sexuálnemu zneužívaniu a obchodu so ženami a deťmi
- 26. 9. - Svetový deň mlieka v školách

Október

- 4. 10. - Svetový deň ochrany zvierat
- 5. 10. - Medzinárodný deň učiteľov (UNESCO)
- 9. 10. - Svetový deň pošty
- 15. 10. - Svetový deň umývania rúk
- 17. 10. - Medzinárodný deň boja proti chudobe
- 24. 10. - Medzinárodný deň školských knižníc

November

- 2. 11. - Pamiatka zosnulých
- 5. 11. - Svetový deň behu
- 9. 11. - Svetový deň slobody
- 20. 11. - Medzinárodný deň bez fajčenia, Svetový deň detí (UNESCO)

Správičky z našej školičky

Znova v Bratislave

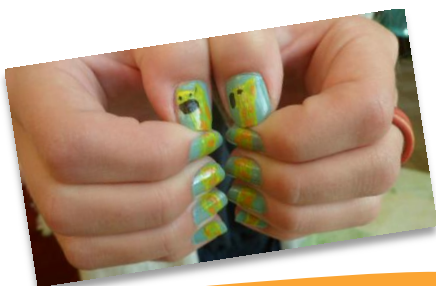
Neprešiel ani rok a znova sme sa vybrali do Bratislavy. Cestovali sme vlakom. Neminulo nás ani hodinové meškanie. Bohužiaľ, aj to k tomu patrí. Preskúmali sme okolie Dunaja, navštívili sme aj archeologické múzeum. Tam sme si mohli oprášiť vedomosti z dejepisu. Videli sme taktiež aj reštauráciu UFO a katedrálu svätého Martina. Bola veľká zima, ale potom sa počasie umúdrilo a spoza veľkých sivých oblakov vykuklo aj slniečko. Ukázalo sa, že sme obrovskou atrakciou aj pre turistov, ktorí si nás fotili aj pri jedení. Bolo to veľmi zábavné a zdá sa, že sa im to veľmi páčilo. Naše najtajnejšie priania sme mohli vysloviť aj pod Michalskou bránou. Dlhé roky sa totiž traduje, že kto popod ňu prejde a vysloví svoje želanie, splní sa mu to. Uvidíme. Možno o pár rokov. Domov sme sa vrátili plní zážitkov z výletu, ktorý bol pre nás zábavný a poučný.

Nikola Pavlíková

Nechtíkovo

19. 10. 2012 dievčatá strávili super popoludnie. Celý čas sa mohli venovať iba sebe, teda svojim nechtíkom. Zuzka Ružbašanová sa nám postarala o to, aby naše nechty boli podľa najnovšej módy. Zuzi, ďakujeme!

Výlet do Martina

Dňa 4.10.2012 sme sa vybrali na výlet. Cestovali sme vlakom do Martina. Z vlaku sme obdivovali naše veľhory a neskôr nás srdečne privítalo mesto Martin. Navštívili sme Slovenské národné etnografické múzeum. V ňom nás lektorky rozdelili podľa veku na dve skupiny. Po pútavých rozprávaniach a aktivitách sme sa všetci stretli pri výstave: Hra a hračka. Po rozlúčení s lektorkami sme sa presunuli na Národný cintorín, ktoré je miestom posledného odpočinku mnohých významných osobností slovenského života. Nachádza sa v centre mesta a vznikol v 18. storočí. Spolu s múzeom sú národnými kultúrnymi pamiatkami. Prezreli a uctili sme si pamiatku mnohých osobností, o ktorých sme sa učili a o ktorých sa ešte len budeme učiť, napr. Martin Benka, František Hečko, Andrej Kmeť, Jozef Cíger Hronský, Martin Kukučín, Janko Kráľ, Milan Hodža a mnohí iní. Počasie nám prišlo a nálada bola výborná. Domov sme prišli síce unavení, ale plní zážitkov a dojmov. Už teraz sa tešíme na ďalšiu návštevu zaujímavých slovenských miest.

Návšteva Technického múzea v Solivare

V rámci predmetu Regionálna výchova sme navštívili Technické múzeum v Solivare. Pán lektor nás previedol tromi budovami. V prvej z nich sme sa dozvedeli, ako prebiehal proces ťažby soli. Sami sme si mohli vyskúšať, ako niekedy kone pomáhali pri ťažbe. Druhá budova, ktorá nadväzovala na prvú, bola celá z kvalitného dreva. V tretej budove sme sa dozvedeli, ako sa sušila soľ. K technickému múzeu patrí aj zvonica, ktorá plnila funkciu klopačky. Klopaním na dosku sa zamestnancom solivarskej bane oznamoval začiatok pracovnej doby alebo nejaké významné či mimoriadne udalosti. No smutnou správou je, že v Prešove sa už tri roky takáto chutná soľ nevyrába.

Jesenné variácie

Pani jeseň nám aj v tomto roku poslala svoje dary. Dovolila však našim žiakom, aby sa trošku pohrali so svojou fantáziou a plodom jesene vdýchli dušu. Na chvíľu sme sa tak mohli preniesť do rozprávkového sveta. Svoje zúbky nám ukázal zemiak Zubadlo. Zatancovať nám prišla Záhradná tanečnica a poriadne nás vystrašil Strašiportrét. Pán Drievko, Záhradníčkovia, Pán poslanec zo záhrady - aj takéto úžasné mená dostali všetky výtvary, ktoré v októbri zdobili našu školu.

Natálka Sabolová

Beseda so spisovateľkou Gabrielou Futovou

Poznáte knihy Moja mama je bosorka, Hľadám lepšiu mamu alebo napríklad Dokonalá Klára? Naši žiaci áno! A spoznali aj ich autorku Gabrielu Futovú! Navštívila našu školu dňa 9. 10. 2012 a strávila s deťmi veľmi príjemné a zábavné dopoludnie. Porozprávala im o svojich knihách, o tom, ako vznikli a kto ju inšpiroval k ich napísaniu. Zvedavcom odpovedala na hromadu otázok, podpísala knihy a denníčky, ba dokonca sa s nimi aj odfotografovala. Spoznať túto úžasnú pani spisovateľku bolo pre nás veľkým zážitkom! Ak sa chcete dozvedieť o pani spisovateľke viac, prečítajte si interview na ďalšej strane.

Interview so spisovateľkou Gabrielou Futovou

1. Prečo ste vyštudovali žurnalistiku?

„Chcela som veľa písať, ale bola to moja osudová chyba. Neskôr som zistila, že žurnalistika nie je to pravé pre mňa. Nerada sa držím faktov, mala som si radšej vybrať scénaristiku...“

1. Odkiaľ beriete inšpiráciu na písanie príbehov?

„Väčšinou sú moje príbehy o tom, s čím som sa v živote stretla alebo čo som ja sama prežila. Napríklad v knihe *Štyri kosti pre Flipra* opisujem môj detský život s rozmazaným psíkom Fliprom. To je aj moja najobľúbenejšia kniha.“

1. Čo vás vedie k písaniu práve takýchto príbehov?

„Keď som bola malá, chcela som napísať svetový bestseller. Ale potom som zistila, že v knihách pre deti môžem využiť svoju fantáziu naplno.“

1. Koľko kníh máte doma?

„Ani poriadne neviem, Zdedila som rodinnú knižnicu po mojej mame a starej mame. Je ich veľmi veľa a sú staré, no chcem ich nechať pre svoje vnúčatá. K tomu si ešte knihy dokupujem...“

1. Kým ste sa dali inšpirovať v knihe *Dokonalá Klára*?

„Jedným rozmazaným dievčatkom, ktoré chodilo k nám do knižnice. Bola strašne otravná a aj mne začala časom liezť na nervy... :)“

1. Aký je váš najväčší sen?

„Aby moja prvá kniha, (ktorá mimochodom vyšla v roku 2000) *Naša mama je bosorka* bola sfilmovaná. A taký osobný, ísť len s manželom na Kubu.“

1. Vaše šťastné číslo?

„Jednoznačne sedem.“

1. A farba?

„Zelená.“

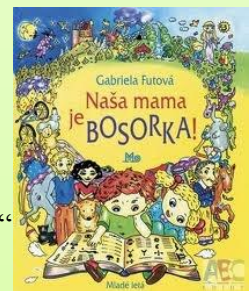
1. Aký je váš najlepší čas na písanie?

„O piatej poobede, keď prídem z práce, alebo až o jedenástej v noci...“

1. Aký je váš najobľúbenejší spisovateľ?

„Rada čítam slovenské detektívky od Dominika Dána.“

Spisovateľka miluje zvieratá a doma chová kocúra Ciciaka, mačky, korytnačku, pieskomila a psa. Má dve sestry- jednu mladšiu, jednu staršiu a 2 deti dcéru Elišku (16) a syna Maroša (14).

Irenka Borisová
Zuzka Onofrejová

Kniha minulých storočí

V roku 1999 Medzinárodná asociácia školského knihovníctva vyhlásila štvrtý októbrový pondelok za Medzinárodný deň školských knižníc. Kniha - kľúč k minulosti, prítomnosti a budúcnosti - tak znela tohtoročná téma. My sme sa rozhodli vrátiť do minulosti a pri tejto príležitosti sa v našej škole uskutočnila výstava starých kníh. Tejto výstave, ktorá sa konala v dňoch 24. 10. - 30. 10. 2012, sme dali názov Kniha minulých storočí. Najviac kníh malo zastúpené 20. storočie, ale tie najvzácnejšie boli z 19. storočia. S výstavou bola spojená súťaž o najstaršiu knihu. Jej víťazkou sa stala žiačka 9. A - Darinka Vašková. Kniha, ktorú mala Darinka na túto príležitosť požičanú a na ktorú sme dávali veľký pozor, bola síce písaná po maďarsky, ale rok jej vydania je 1887. V tých ďalších sme si mohli pozrieť, akými zmenami prešiel náš jazyk v minulých desaťročiach. Veľmi zaujímavý bol aj atlas z roku 1920. Všimli sme si rozdiely v názvoch oceánov, ale taktiež v názvoch miest aj obcí. Mali sme možnosť pozrieť si aj šlabikáre či čítanky, z ktorých sa učili ešte naše mamy a naši otcovia. Výstava bola pre nás veľmi poučná a zaujímavá.

Lydka Turčaniková

PERLIČKA

Najstaršia kniha sveta

Bulharské národné múzeum, založené v roku 1973, zrejme nepatrí medzi najstaršie múzeá sveta, môže sa však pýšiť ozajstnou raritou. Má vo svojich zbierkach knihu, ktorá je najstaršou viacstránkovou publikáciou. Vek šesťstránkovej knihy sa odhaduje na dva a pol tisíc rokov a je napísaná v jazyku Etruskov. Etruskovia územím Bulharska prechádzali asi pred tritisíc rokmi pri sťahovaní národov, keď putovali z Lýdie na územie dnešného Talianska. Kniha je viazaná v 24-karátovom zlate. Knihu objavili asi pred šesťdesiatimi rokmi. Múzeu ju daroval asi jeden z robotníkov, ktorý na stavbe vtedy pracoval. Kniha znázorňuje obrázky jazdca, morskej panny a niekoľkých bojovníkov.

Oktober – mesiac úcty k starším

Drahá babka a drahý dedko! Patrite k tým najvzácnejším ľuďom, ktorí sú v našom živote. Vašu lásku si vychutnávame odmalička, Vašu múdrosť a dobré rady možno oceňujeme neskôr, ale o to úctivejšie a s ešte väčšou láskou. 30. 10. 2012 sme pre Vás pripravili milé posedenie spojené s programom plným básní, piesní a tanca. Aj takto chceme vyjadriť našu vďačnosť a lásku k Vám.

Lea Benčová

Milan Rúfus MODLITBA ZA STARKÚ

*Matička Božia,
Ty deťom dvakrát milá!
Počúvaj, čo Ti teraz rozpoviem.*

*Nechaj nám starkú.
Aby mi dlho žila.
Starká má pre mňa času, koľko chcem.*

*Starká je vľúdna.
Má Boží pokoj v duši.
Starká sa o nás s nikým nedelí.
Má času ľúbiť nás.
A nič ju nevyruší.
Pri nej má týždeň sedem nedelí.*

*Matička Božia
Ty, ktorú nepoznáme,
No vieme o tebe,
Ozvi sa na môj hlas.*

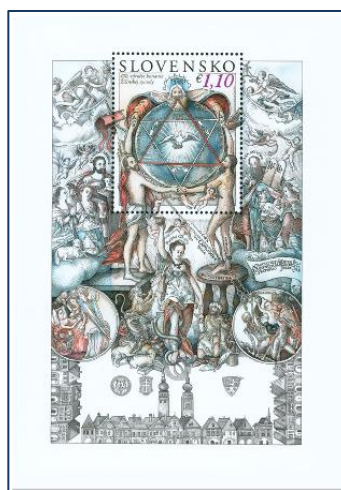
*Nechaj nám starkú.
My spolu niečo máme.
To nikto viac už nemá okrem nás.*

Svetový deň pošty - 9. október

9. 10. si poštári na celom svete pripomenuli Svetový deň pošty. Práve v tento deň v roku 1874 v Berne podpísali predstavitelia 22 poštových správ sveta tzv. Bernskú zmluvu - Dohovor o obecnej jednote poštárskej. Tak vznikla Všeobecná poštová únia (General Postal Union), premenovaná v roku 1878 na kongrese v Paríži na **Svetovú poštovú úniu** (Universal Postal Union). Ide o medzinárodnú organizáciu, ktorá koordinuje poštové politiky medzi členskými krajinami, a teda svetový poštový systém. Sídlo UPU je vo švajčiarskom Berne, Európska rada UPU sídli v Bratislave. Slovensko ako samostatný suverénny štát sa stalo jej členom krátko po proklamovaní samostatnosti už 19. marca 1993. Za Svetový deň pošty bol 9. október vyhlásený na zjazde Svetovej poštovej únie v Tokiu v roku 1969. Tento deň sa využíva aj na vydanie nových či pamätných známok. Využíva sa aj na osobitné akcie, akými sú napríklad deň otvorených dverí na poštovom úrade, v strediskách triedenia listov, poštových múzeách.

Aj tento rok Slovenská pošta dosiahla veľký úspech - získala 3. miesto v súťaži o najkrajšiu známku sveta. Poštovú známku v exkluzívnej hárčekovej úprave vytvoril v roku 2010 prof. Dušan Kállay, akad. mal., pri príležitosti 400. výročia vzniku evanjelickej cirkvi. Tohtoročné 3. miesto v najprestížnejšej medzinárodnej súťaži o najkrajšiu známku sveta vo Viedni je len potvrdením mimoriadnej kvality slovenských poštových známok, ktoré sa každoročne umiestňujú na popredných priečkach v rôznych súťažiach po celom svete. 1. miesto Slovenská pošta získala už trikrát v rokoch 2002, 2005 a 2008.

História poštovníctva

Dôležité správy si ľudia spočiatku odovzdávali ohňovými a dymovými signálmi, zvukmi trúb, hlásnic, píšťal a bubnov. Po zrodení písma a vzniku prvých starovekých štátnych útvarov bolo rýchle odovzdávanie písaných správ nevyhnutné pre fungovanie štátu. Správy sa dopravovali pomocou bežcov a jazdcov na koni. Skutočne organizované poštovníctvo vzniklo v Rímskej ríši vybudovaním siete pravidelne rozložených poštových staníc. Z nášho územia sú z obdobia Veľkej Moravy doložené diplomatické posolské spoje veľkomoravských kniežat s Byzanciou, pápežským dvorom v Ríme i s okolitými krajinami. Po zániku Veľkomoravskej ríše realizovali prepravu správ mestá a kláštory. Posolstvá si odovzdávala aj šľachta a v mestách cechy. Kráľovský dvor organizoval poštové spojenie prostredníctvom kuriérov a zriaďoval poštové linky medzi dôležitými mestami v krajine.

Habsburgovci poverili v 16. storočí organizovaním poštového spojenia rodinu Thurn - Taxisovcov, neskôr v uhorskej časti monarchie (i na území dnešného Slovenska) prevzal túto úlohu rod Paarovcov. Počnúc rokom 1722 začal panovník Karol IV. proces preberania pošty do štátnej správy. Jeho nasledovníci Mária Terézia a Jozef II. neobišli vo svojom úsilí o reformu krajiny ani oblasť poštových služieb. V polovici 18. storočia zaviedla štátna pošta prepravu osôb špeciálnymi poštovými kočmi - diligenciami. Po roku 1783 sa postupne v Uhorsku vytvorilo osem prefektúr pre dozor a riadenie prepravy poštových zásielok. Na území dnešného Slovenska boli prefektúry v Bratislave a Košiciach.

V roku 1874 sa Uhorsko stalo zakladajúcim členom Svetovej poštovej únie. V 19. storočí sa trendy modernizácie života uplatnili aj v poštovníctve. Intenzívnejšie sa začali používať poštové schránky, vynašiel sa telegrafný a telefónny prístroj, na listoch sa objavili prvé poštové známky. Poštové zásielky sa začali dopravovať železnicou a v prvej polovici 20. storočia aj lietadlami. Po roku 1918 poštové služby na našom území vykonávala Československá pošta ako štátny podnik až do roku 1949, kedy bol podnik znárodnený. V roku 1953 sa Československá pošta, národný podnik podľa sovietskeho vzoru premenovala na Československé spoje. Od roku 1993 do roku 2004 v Slovenskej republike zabezpečovala činnosť poštových služieb Slovenská pošta, štátny podnik. Koncom roka 2004 sa podnik pretransformoval na Slovenskú poštu, akciovú spoločnosť.

Woody ranč

Ak chcete vstúpiť na chvíľu do kovbojského sveta, môžete navštíviť ranč v Lemešanoch. Ako na správnom ranči, aj tam sa všetko točí okolo koní. Nájde tam však aj iné zvieratá. Aké a ešte veľa iných informácií sme sa dozvedeli od jeho majiteľa – Paľa Vancu.

PREČO SI ZALOŽIL WOODY RANČ? Aby mali deti prístup ku koňom.

V KTOROM ROKU SI ZALOŽIL TENTO RANČ? V roku 2010.

KOĽKO KONÍ MÁŠ? 9.

KOĽKO KONÍ SI MAL? 15-18.

KOĽKO ŽRIEBÄTOK MALA MOIRA U VÁS? U mňa 1 a teraz čaká 2.

AKÉ PLEMENO MÁŠ NAJRADŠEJ? Quarter horse.

AKO SA VOLAJÚ TVOJE KONE NA RANČI?

Moira Dun it Sun, Zanubia, Misty Little Dog, AbyGayl, Saymon, Hot Rainbow, Beauty 3, Mistik, Sonador.

KOĽKO ROKOV MÁ MOIRA?

12.

KOĽKO KONÍ SA U VÁS VÝSTRIEDALO?

V roku 2012 - 9 koní, v roku 2011- 7 koní.

AKÉ ZVIERATÁ MÁTE?

7 prasiatok, 1 kravu, 3 mačky, 4 psy, 9 koní, a 2 husi.

KOĽKO KRÁT SI BOL S MOIROU NA SÚŤAŽI?

Min. 30 krát.

NA AKÝCH SÚŤAŽIACH A KDE?

Na poslednej som bol v Galante.

OD KOĽKÝCH ROKOV SI ZAČAL JAZDIŤ?

Od 17 rokov.

MÁŠ TU AJ JAZDECKÚ ŠKOLU?

Ano.

KOĽKO ROKOV MALA MOIRA, KEĎ TU PRIŠLA?

8.

ČO BY SI TU CHCEL V BUDÚCNOSTI VÝLEPŠIŤ?

Všetko, čo sa dá. 😊

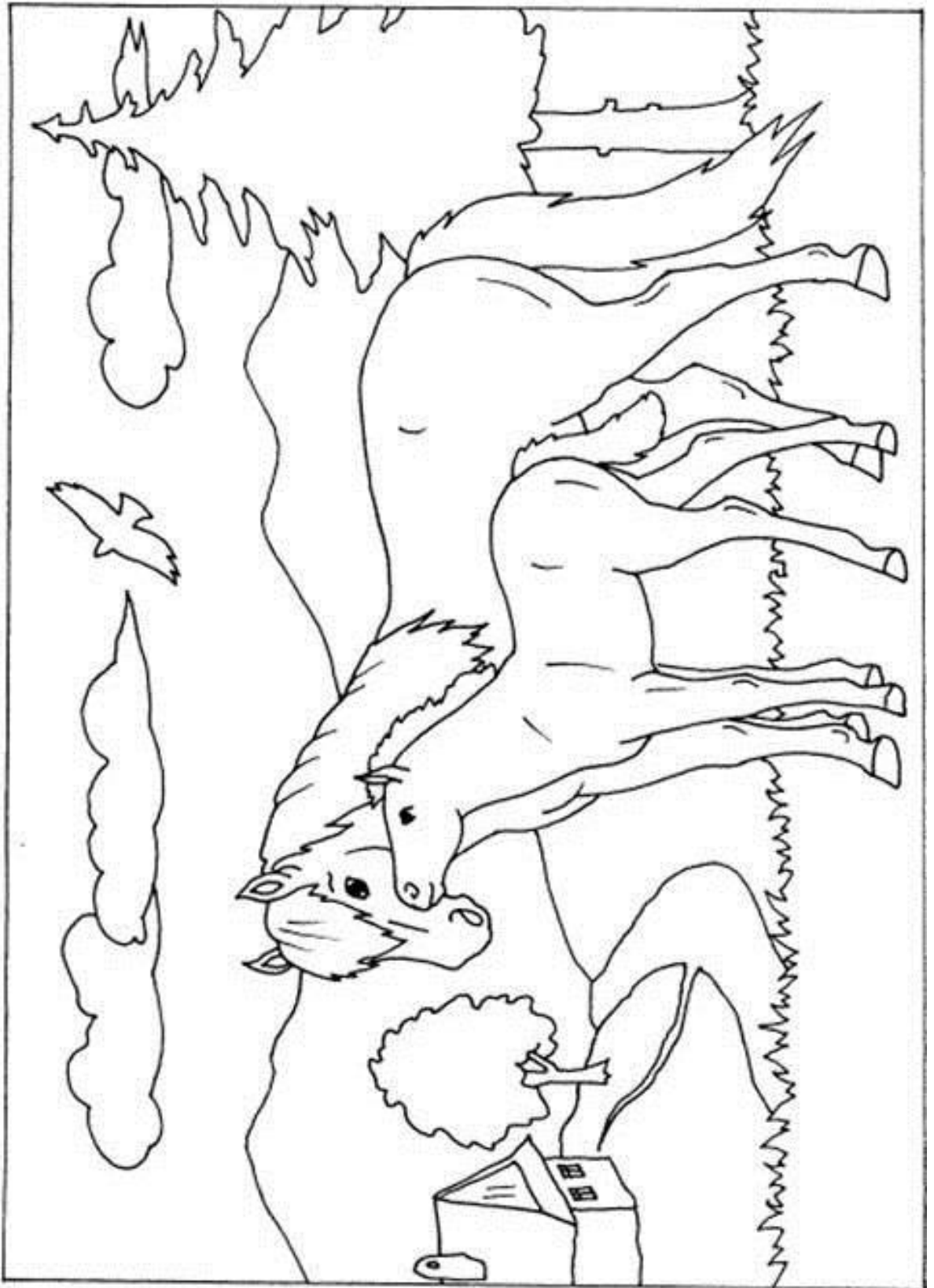
KOĽKO KONÍ CHCEŠ MAŤ VLASTNÝCH?

Mne stačia aj 3 kone.

Simonka Slaminková
Nikolka Mertová

OMAL'OVANKA

Sviatok všetkých svätých

V prvý novembrový deň si pripomíname Sviatok všetkých svätých, 2. novembra zas deň Pamiatky zosnulých, ľudovo nazývaný Dušičky.

Tieto dni charakterizujú spomienky na tých, čo už nie sú medzi nami, návštevy cintorínov, zapalovanie sviečok na hrobch a ich vyzdobovanie. Pre veriacich sú to aj dni modlitieb za duše zosnulých. Sviatok všetkých svätých prvýkrát oslávili v Ríme 13. mája 609, keď pápež Bonifác IV. prebral od cisára Fokasa pohanský chrám všetkých bohov.

Staré slovenské zvyky: Na sviatok Všetkých svätých sa pieklo pečivo – žemle v tvare „hnátov“, položených krížom, ktorým sa hovorilo „kosti svätých“. Na druhý deň sa niekde pieklo pečivo, ktorému sa hovorilo „dušičky“. Týmto pečivom boli obdarováni žobráci a chudobní ľudia, postávajúci pri kostole alebo cintoríne. Podľa ľudovej tradície v predvečer sviatku dušičiek vystupujú duše zomrelých na jednu noc z očistca, kde v plameňoch pykajú za svoje hriechy. V ten večer hospodár plnil lampu maslom namiesto oleja, aby si dušičky mohli popáleniny spôsobené očistcom natrieť a trochu ochladiť. Taktiež bývalo zvykom v tento večer vhadzovať pre dušičky do ohňa rôzne pokrmy, čo znamenalo čiastočné vykúpenie z hriechov alebo niečo také ako dušičkám na prilepšenie.

SVIEČKA

Zapaľujeme ich na hrobch ako symboly večného svetla, na pamiatku tých, čo už nie sú medzi nami. V týchto dňoch sa z nich stávajú poslovia spomienok, aj keď najčastejšia funkcia je celkom prostá - dávať svetlo. Sviečka ako svietidlo zhotovené z vosku a knôtu symbolizuje svetlo, prenesene aj nevinnosť a čistotu. Symbolika vyplýva z vosku roztopaného horiacim knôtom. Vosk je produktom včely, ktorá je pre svoj med a žihadlo považovaná za symbol Krista, dobrotivého sudcu. Sladkosť medu znamená slasť, milosrdenstvo, žihadlo zasa spravodlivosť a trest. V kresťanskom náboženstve a ľudových obradoch má sviečka mnohostranné využitie. Pálila sa pri omšiach, aj pri individuálnych obradoch - krste, prvom prijímaní, konfirmácii, sobášii, pohrebe. Sviečka z prvého svätého prijímania sa odkladala, znovu sa zapalovala pri prijímaní sviatosti pomazania nemocných a pri smrti.

Halloween

HALLOWEEN JE **SVIATOK** OSLAVOVANÝ VEČER **31. OKTÓBRA**. OSLAVUJÚ HO PREDOVŠETKÝM DETI OBLEČENÉ V KOSTÝMOCH, KTORÉ NAVŠTEVUJÚ SUSEDOV A PÝTAJÚ SLADKOSTI. OSLAVUJE SA HLAVNE V ZÁPADNOM SVETE, NAJMA V **USA**, **PORTORIKU**, **ÍRSKU**, **SPOJENOM KRÁĽOVSTVE**, **KANADE**, AKO AJ V **AUSTRÁLIU** A NA **NOVOM ZÉLANDE**. PÔVOD MÁ V ÍRSKU AKO **POHANSKÝ SVIATOK**.

PÔVODNÝ NÁZOV BOL HALLOWEEN, SKRATKA Z ANGLICKÉHO HALLOWEENEN (DOSLOVNÝ PREKLAD: PREDVEČER VŠETKÝCH SVÄTÝCH). HALLOWEEN JE PÔVODNE POHANSKÝ (KELTSKÝ) SVIATOK SAMHAIN - POHANSKÝ NOVÝ ROK (KONIEC POHANSKÉHO ROKA). MOŽNO SA STRETNÚŤ AJ S NÁZVOM PREDVEČER SVIATKU VŠETKÝCH SVÄTÝCH. TRADIČNÝMI ZNAKMI HALLOWEENU SÚ ŠPECIÁLNE VÝREZANÉ TEKVICE, VNÚTRI KTORÝCH JE SVIEČKA, ĎALEJ ČARODEJNICE, DUCHOVIA, NETOPIERE, ČIERNE MAČKY, METLY, OHEŇ, PRÍŠERY, KOSTLIVCI A POD., FARBY ČERVENÁ, ŽLTÁ, ORANŽOVÁ A ČIERNA.

SÝMBOLY HALLOWEENU – OHEŇ A TEKVICA

O TOM, AKO SA DOSTAL OHEŇ A TEKVICA MEDZI SÝMBOLY HALLOWEENU, HOVORÍ AJ JEDNA ÍRSKA LEGENDA. LEGENDA ROZPRÁVA O MUŽOVI MENOM JACK O' LANTERN. HOCI JE DNES TAKTO NAZÝVANÁ VEĽKÁ ORANŽOVÁ TEKVICA S VÝREZANOU TVÁROU A SVIEČKOU VO VNÚTRI, JE TO VLASTNE NIČO, ČO VZNIKLO NA ZÁKLADE PUDOVÉHO ROZPRÁVANIA. JACK BOL OPILEC, KTORÉHO NEBO ODVŔHLO PRE PODLÉ SPRÁVANIE. PEKLO HO VŠAK NESMELO PRIJAŤ, PRETOŽE OD DIABLA PODVÔDOM DOSTAL ŠPECIÁLNY SŮB. JEHO DUCH ODVŤEDÝ PUTUJE PO CELOM SVETE S LAMPÁŠOM VÝROBENÝM Z TEKVICE. TAKTO VZNIKOL ZVÝK DÁVAŤ NA OKNÁ A RÍMSY TEKVICE. ĽUDIA VERIA, ŽE JACK SI VEZME SVETLO A OCHRÁNI ICH PRED ZLÝMI DUCHMI.

Zuzka Ružbašanová

Aj my máme talenty!

Prečo si mi to urobila? Som hlupák, viem.
Ale pochop, že ťa nadovšetko milujem.
Teraz som to pochopil.
Až teraz, keď som ťa stratil.
Pochopil som, že život bez teba nemá zmysel.
Doteraz som si to iba myslel.
Teraz to viem. Cítim. Musím s tým žiť.
Nedá sa to skryť.
Trhá mi to srdce.
Je to hrozne zdrvivujúce.
Keď ma moja životná láska opustí.
Keď neviem, či som sa jej znechutil.
Iba jedinému viem, že vo mne dôveru stratila.
Že kvôli mne niečo hrozné prežila.
Kvôli mne v kúte plakala.
S vlastným otcom hovoriť nechcela.“
A že prečo?
Ešte len málo ľudí vie to.
No zakrátko hovoriť bude to i vietor.
Celému kráľovskému dvoru.
Že pán, čo raz i votrelcom sa stal.
Zranil princeznú svoju.
Zranil ju svojou neverou i klamstvom.
Tým to medzi nimi zhaslo.
Zhaslo ako jediná sviečka v nekonečnom priestore bez svetla.
To posledné, čo medzi nimi bolo.
Ich láska však bude večná.
Večná i zabudnutá.
No to, možno raz...
Teraz však trpí on i ona.
So zlomeným srdcom, ktorého údery sa šíria ako úder zvona.
Sklamal sa on i ona.
Zo svojho večného priateľstva nemali si robiť lásku.
Teraz to visí na vlásku.
Odlúčení nakrátko, či večne?
„Kedy sa to začne?
Kedy zas budem môcť povedať „prepáč“ a ona mi odpustí?
Kedy mi zas i ona povie, že ma nadovšetko miluje?
Kedy jej zas poviem, že život bez nej neexistuje?
Kedy zas jej božk na svojich perách začítim?
Kedy si ju zas budem môcť chytiť, pritiahnúť k sebe a už nikdy nepustiť?
Vpadnúť s ňou do perín a bozkávať sa s ňou donekonečna?
Kedy príde zas ten čas, keď budeme len ja, ona a nikto okolo nás?
Je to len krátky čas, čo som Ti bol neverný.
Ale už teraz som hodný do blázinca. Ver mi!
Bez teba to jednoducho nejde.
Nech už ten sprostý život bez teba radšej rýchlo prejde!
Radšej zomrieť... Ver mi!
A zas tá otázka...
Prečo som ti to spravil? Som hlupák, viem.
Ale pochop, že ťa nadovšetko milujem!“

R

A

N

A

Z

L

Á

S

K

Y

TANEC – radosť, dobrá nálada, energia, pohyb

To sú dôvody, prečo my, mladí, zbožňujeme tanec. A tak sme sa rozhodli, že v každom čísle nášho časopisu sa budeme venovať nejakému druhu tanca. Začíname tancom, pre ktorý sú charakteristické primabaleríny na špičkách a krásne mušelinové sukne.

Balet je umelecký útvar zjednocujúci hudbu, libreto, choreografiu, scénu a kostýmy. Balet môže byť samostatné dielo, alebo môže byť súčasťou opery či operety.

Samotný pojem „balleto“ použil po prvý krát Domenico da Piacenza (1390–1470) v diele *De Arte Saltandi et Choreas Ducendi* namiesto pojmu „danza“ (tanec). Za prvé baletné dielo sa vo všeobecnosti považuje *Ballet Comique de la Roynne* (1581), od Baltazára de Beaujoyeux. V tom istom roku publikoval Fabritio Caroso svoje *Il Ballarino*, čo bol manuál baletnej techniky. Balet sa ďalej vyvíjal zo spoločenských tancov renesancie, v druhej polovici 16. storočia jednak ako vložka talianskych oper, a jednak ako francúzsky ballet de cour. Títo predchodcovia baletu obsahovali tance, ktoré boli doplnené špeciálnymi kostýmami a výzdobou.

Balet ako samostatná umelecká forma vznikol vo Francúzsku počas vlády Ľudovíta XIV. (1643 – 1715), ktorý bol veľkým prívržencom tanca. Keďže v tom čase dochádzalo k postupnému poklesu kvality tanečných štandardov, založil Ľudovít XIV. v roku 1661 Académie Royale de Danse (Kráľovskú akadémiu tanca). Jeho dvorným hudobným skladateľom bol Jean-Baptist Lully, ktorý v tom istom roku zložil prvý tzv. comédie-ballet. Tato ranná forma baletu obsahovala hru, kde tanec oddeľoval jednotlivé scény. Vďaka Lullymu došlo k rozdeleniu tanečnej akadémie na dve časti: opéra-ballet, a školu pre profesionálnych tanečníkov, ktorá bola spojená s Académie Royale de Musique.

B A L E T

V 18. storočí došlo k popularizácii baletu, ktorá viedla k rozpracovaniu a vylepšeniu baletnej techniky. Balet sa postupne stával rovnoprávnou dramatickou formou. Na vývoj baletu malo veľký vplyv vydanie *Lettres sur la danse et les balety* (1760; Jean-Georges Noverre), vďaka ktorej došlo k úplnému presadeniu pantomímy ako aj k reforme pohybov, čo zlepšilo možnosti vyjadrovať príbeh.

V 19. storočí záujem o balet čiastočne poklesol, keď v dôsledku veľkých spoločenských zmien stratil balet oporu v aristokratických kruhoch. Napriek tomu sa naďalej rozvíjal hlavne vo Francúzsku a Rusku. Svoj vrchol dosiahol ruský balet v dielach P. I. Čajkovského, hlavne v balete *Labutie jazero*. Práve Ruská škola viedla k istej renesancii klasického baletu v 20. storočí, hlavne vďaka svojim vynikajúcim tanečníkom. Najznámejšie baletné diela zo začiatku 20. storočia sú *Rómeo a Júlia* a *Peter a Vlk* od S. Prokofieva, ako aj *Vták ohnivák* od I. Stravinského.

Saša Sabolová

Welche Jahreszeit ist das?

inwetr

.....

ühlignfr

.....

erhbts

.....

esmrom

.....

Wie ist das Wetter?

1. Es ist windig

4. Es ist warm.

2. Es ist heiß.

3. Es ist kalt.

Aké je počasie?

What is the weather?

Slnko	SUN	Oblaky	CLOUDS
Hmla	FOG	Polooblačno	PATCHY CLOUD
Sneh	SNOW	Dážď	RAIN
Búrka	STORM	Vietor	WIND
Dúha	RAINBOW	Tornádo	TORNADO

Hádanky

- Prišiel k nám biely kôň, zakryl nám celý dvor. Čo je to ? (hens)
- Prišiel k nám hosť a spravil nám most. Bez sekery, bez dláta a predsa je pekný dost'. Čo je to ? (zárm)
- Všetky farby dúhy majú ich tuhy. Čo je to ? (ykletsap)
- Chodí v korune, kráľ nie je, nosí ostrohy, rytier nie je. Má šable, husár nie je, k ranu budí, budík nie je. Čo je to ? (túhok)
- Štyri rohy, žiadne nohy, chalúčku to pohne. Čo je to ? (kámils)
- Má to klobúčik, jednu nožičku, pekne si sedí v machu, lesičku. Čo je to ? (abuh)

•Mamička oznamuje synčekovi:

- Jožinko, budúci rok už budeš v druhej triede, a to už budeš môcť utierať riad...
- Tak to radšej prepadnem ...

•Pani učiteľka skúša Janka:

- Prečo vyhynuli mamuty?
- Lebo v dobe kamennej ešte neboli spolky na ochranu zvierat.

Hravé sudoku

	4	1	2
1		3	4
4	3		1
2	1	4	

4	3	2	
2	1		3
3		1	2
	2	3	4

	6	7	8				
3	8			4	2		
4	3	8				6	2
	7	6	4				8
5				8	2	3	1
6		3			8	4	9
8	1						
		5	6				
			1	9	7	3	
					8		

Môj šarkan

Spravil som si šarkana, púšťam si ho od rána.
Fúkaj, fúkaj vetriček, nech vyletí nad kríček.
Aj keď hračky nemáme, veselo sa zahráme,
pri vetríku za rána, spravíme si šarkana.
Šarkan krásny ako skvost, vietor kmáše jeho
chvost.

ŠARKANIÁDA

Aj v našej škole sme mali šarkaniádu. Naše šarkany nás však mali veľmi rady – nie a nie odletieť. Vietor sa práve v ten deň niekde schoval. Museli sme rýchlo utekať, aby sme ostatným ukázali, že náš šarkan vie naozaj lietať. Strávili sme však zábavné popoludnie. Trošku sme zmrzli, ale p. uč. Hajníková sa o nás veľmi dobre postarala. V triede nás už čakal teplý čaj a chutné červené jabĺčka.

ČÍM JE VÝZNAMNÝ ROK 1843?

Dozvieš sa to z tajničky osemsmervky po vyškrtaní nasledujúcich slov:

(Tajnička má 40 písmen)

KODIFIKÁCIA, LINGVISTIKA, JAZYKOVEDA, SLOVENČINA, SPRÁVANIE, BERNOLÁK,
SLOVANIA, ČASOPIS, LATINKA, PÍSANIE, SLOVÁCI, SLOVNÍK, KLAVÍR, LEVOČA, OSVETA,
PIESNE, PODMET, SONETY, UČENCI, AUTOR, KNIHY, KROKY, METER, NÁČRT, NORMA,
POETI, SLOHY, SNAHA, EPOS

TAJNIČKA:

L'	S	L	O	V	A	N	I	A	U	L	D	P	O
J	P	L	A	T	I	N	K	A	I	T	I	V	U
A	R	Í	O	K	Á	L	O	N	R	E	B	R	Č
Z	Á	Y	T	V	A	Š	G	Č	S	T	O	A	E
Y	V	P	T	V	E	V	Á	N	Ú	T	S	R	N
K	A	K	Í	E	I	N	E	O	U	O	D	I	C
O	N	R	F	S	N	I	Č	A	P	K	K	P	I
V	I	I	T	Y	A	O	O	I	Č	Í	V	O	C
E	E	I	H	A	L	N	S	S	N	O	P	D	Á
D	K	O	I	Y	P	N	I	V	S	A	V	M	V
A	L	O	K	V	A	O	O	E	E	N	Ú	E	O
S	S	O	L	H	O	L	E	R	P	T	V	T	L
E	R	N	A	Č	S	I	N	T	M	O	A	E	S
K	O	D	I	F	I	K	Á	C	I	A	S	R	U

Interview s p. uč. Tarasovičom

1. *Āko sa volajú vaši synovia?*

„Volajú sa Timotej a Samuel.“

2. *Prečo ste sa rozhodli byť učiteľom?*

„Lebo ma baví práca s deťmi.“

3. *Odkedy hráte na harmonike?*

„Od šiestich rokov.“

4. *Prečo ste sa rozhodli pre taký nástroj?*

„Môj dedko aj mamkin brat hrali na harmoniku a veľmi sa mi to páčilo.“

5. *Čo robíte vo voľnom čase?*

„Chodím rád do prírody (s deťmi). Rád aj majstrujem.“

6. *Chováte nejaké zvieratá?*

„Nie, nechovám.“

7. *Čo je vašim najväčším snom?*

„Aby moji synovia boli úspešní. A aby som mal kľudnú starobu.“

8. *Āké miesto by ste chceli navštíviť?*

„Rád by som navštívil Ameriku.“

9. *Čo by ste si vzali na opustený ostrov?*

„Zobral by som si hudobný nástroj.“

10. *Máte nejaký zlozvyk?*

„Neviem, či je to zlozvyk, ale som tvrdohlavý.“

Lemešanko – časopis pre žiakov ZŠ s MŠ Lemešany. Vychádza: štvrťročne. Vydáva: ZŠ s MŠ Lemešany, Lemešany 154, 082 03 Lemešany. VII. ročník, č. 1, 2012/2013. Redakčná rada: Mgr. Sylvia Benčová, Alexandra Sabolová, Kristína Marcinová, Viktória Tomečková, Nikola Červenická, Simona Červenická, Nikola Pavlíková, Zuzana Ružbašanová, Kamila Kapustníková, Kristína Kušnírová, Irena Borisová, Zuzana Onofrejová, Lýdia Turčaniková, Simona Slaminková, Nikola Mertová, Natália Sabolová, Lea Benčová.